

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШУМЕН
(2017-2019)

Съдържание:

I. Въведение.....	3
II. Изводи от Анализа.....	3
III. Основни принципи залегнали в Закона за предучилищното и училищното образование, Наредбата за приобщаващото образование и Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие.....	5
IV. Стратегическа и оперативна цели.....	7
V. Система за оценка. Индикатори за изпълнение	10
VI. Финансов ресурс.....	12
VII. Популяризиране на Стратегията.....	12
VIII. Заключение.....	13

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Шумен е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПСМ № 286 от 04.11.2016 г.

В основата на Общинската стратегия стои *Анализа на община Шумен на потребностите за подкрепа за личностно развитие* приет от Общински съвет – Шумен с Решение № 461 по Протокол № 19/27.04.2017 г. на заседание на Общински съвет-Шумен и Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, утвърдена от Областния управител на област Шумен.

II. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА

1. След влизането в сила на Закона за предучилищното и училищното образование от 01.08.2016 г. в Община Шумен е утвърдена училищна мрежа от общински детски градини, общински и държавни училища, средношколски общежития, два общински центъра за подкрепа за личностно развитие

2. В Общината има изградена и добре функционираща система за предучилищно и училищно образование, за обезпечаване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, която се осигурява в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие.

3. Наличие на възможности за подкрепа при реализиране на местните политики в сферата на личностното развитие чрез финансовите инструменти на ЕС - Структурните фондове и др. програми.

4. Потребността от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие за децата и учениците на територията на община Шумен - деца със специални образователни потребности и в риск от социално изключване, се покрива от дейности, заложи в социалните и образователни услуги, действащи на територията на общината.

5. В Шумен има Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и помощно училище

6. Община Шумен прилага цялостни политики за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностно развитие чрез финансиране на общински образователни и младежки програми, програми за спорт, превенции, здраве и социални дейности.

7. Създадени са условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

8. Прилагането на активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми на Структурните фондове на ЕС, както и чрез други фондове и програми, осигурява допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност.

9. Организирането и осигуряването на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на община Шумен е динамичен процес, който подлежи на оптимизиране в съответствие с разпоредбите на ЗПУО, с променящите се потребности на образователната система и налага координираност между всички участници в образователния процес и

органи на управление на централно и местно ниво, с цел осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на всяко дете и ученик.

10. Съществуващите центрове за подкрепа за личностно развитие трябва да отговорят на новите предизвикателства и да предложат нова визия за развитие пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване. Ясно и категорично фокусът трябва да бъде върху развитието на личността на детето и ученика, с неговата автономност и свобода на избор, право на личен стремеж към преуспяване и благоденствие, принадлежност, участие и отговорност към множество общности и групи едновременно.

11. Ранната диагностика и превенция на езиково-говорното развитие са в основата на успешното приобщаване и последващото обучение на децата.

12. Недостатъчен е броят на рехабилитаторите за деца и ученици с физически увреждания. В детските градини и училищата няма назначени социални работници и помощник на учителя. При някои от децата и учениците личен асистент е родителят или друго лице.

13. Потребностите от планиране и реализиране на дейности за подкрепа за личностно развитие на децата с изяви дарби, на децата в риск, с хронични заболявания или със СОП, все повече нарастват, както в национален, така и в регионален мащаб. Нуждаещите се от приобщаващо образование прогресивно увеличават своя брой, което налага и детските градини и училищата от община Шумен, които не могат да осигурят достатъчно квалифицирани кадри, да търсят съдействие отвън. В този смисъл функционирането на общински Център за подкрепа за личностно развитие се превръща в неизменна необходимост като извънучилищно звено, в екипа на което ще бъдат концентрирани специалисти, от които деца и ученици ще получават адекватна грижа, педагогическа и психологическа подкрепа, подкрепа за развитие на интересите, способностите, компетентностите и ресурсно подпомагане при регистрирани специални образователни потребности

14. С цел оптимално използване на финансовите и човешките ресурси за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците от община Шумен е необходима промяна в посока на обединение на ресурсите и подобряване качеството на услугите в центровете за личностна подкрепа. Тази промяна се налага в две посоки – оптимизиране вида на услугите и оптимизиране на структурата на центровете за личностна подкрепа.

15. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги

Между институциите с системата на предучилищното и училищното образование в община Шумен и представителите на държавните, местните органи и структури и доставчиците на социални услуги има изградени много добри партньорски взаимоотношения, които трябва да продължат да се развиват в отговор на необходимостта от предоставяне на пълноценна обща и допълнителна подкрепа за децата и учениците. Усилията на цялата общественост трябва да са насочени към планиране и реализиране на съвместни дейности и изяви съобразно индивидуалните потребности, както на децата с изяви дарби, така и на децата в риск, с хронични заболявания или със специални образователни потребности.

Включването на подкрепата за личностно развитие като нов компонент в ЗПУО, извежда на преден план динамичният аспект на обучителните отношения между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в

детската градина и в училище, през овластяване на образователните институции и на тяхното лидерство, през превръщането на детската градина и училището в общност от професионалисти, които имат и знанията и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече с участието на самите деца.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЗАЛЕГНАЛИ В ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (ЗПУО), НАРЕДБАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Според Закона образованието като процес на обучение, възпитание и социализация е национален приоритет и се развива в съответствие със следните принципи:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
  2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
  2. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
  4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
  5. запазване и развитие на българската образователна традиция;
  6. хуманизъм и толерантност;
  7. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
  8. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
  9. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
  10. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
  11. ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

Законът за предучилищното и училищното образование внася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Приобщаващото образование се реализира в съответствие със следните принципи:

1. гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование;
2. гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
3. прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
4. приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;
5. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;
6. системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;
7. сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина/училището, детето/ученика, семейството и общността;
8. намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на детската градина или училището;
9. нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество;
10. гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Законът за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата - обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и е в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Основен принцип на ЗПУО е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близо до мястото, където живее и учи.

Подкрепата на личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование, се осъществява от образователните институции - детски градини, училища, центрове за подкрепа на личностното развитие, специализираните обслужващи звена.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на всяко дете и ученик на територията на община Шумен, съобразно неговите потребности. Изграждане и развитие на системата за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците на територията на община Шумен. Утвърждаване на приобщаващото образование като част от процеса на модернизация на българската образователна система.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

- 1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията на децата и учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности.**
- 2. Повишаване капацитета на човешките ресурси за осигуряване на потребностите на всички деца и ученици.**
- 3. Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование.**
- 4. Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование.**
- 5. Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.**
- 6. Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на обществената информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование.**
- 7. Взаимодействие и сътрудничество с неформални сдружения и организации в областта на науката, спорта, изкуствата, екологията и патриотичното възпитание, висши учебни заведения, образователни институции и спортни организации при реализиране на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.**

МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1.

Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията на децата и учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности

Мярка 1.1. *Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимостта от обща или допълнителна подкрепа.*

Мярка 1.2. *Осигуряване на обща подкрепа на децата и учениците с обучителни трудности в образователните институции.*

Мярка 1.3. *Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците в образователните институции.*

Мярка 1.4. *Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация, реакция и преодоляване на проблемно поведение и нарушения на дисциплината от деца и ученици в образователните институции.*

Мярка 1.5. *Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците с хронични заболявания в образователните институции.*

Мярка 1.6. *Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците в риск и от уязвими общности.*

Мярка 1.7. *Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за мотивиране и позитивна самооценка, в т.ч. и ученици със СОП.*

Мярка 1.8. *Осъществяване на дейности на образователните институции за подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на системи за награждаване и поощрения на училищно, общинско и областно ниво.*

Мярка 1.9. *Осъществяване на дейности от Центъра за кариерно ориентиране по отношение консултиране на учениците за професионално ориентиране и реализация.*

Мярка 1.10. *Намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система и реинтеграция.*

Мярка 1.11. *Познаване и използване на възможностите на Наредба № 13 за гражданското, здравето, екологичното и интеркултурното образование.*

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2.

Повишаване капацитета на човешките ресурси за осигуряване потребностите на всички деца и ученици.

Мярка 2.1. *Осигуряване на специалисти в образователните институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.*

Мярка 2.2. *Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите от обща и допълнителна подкрепа.*

Мярка 2.3. *Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини, както и на координиращите екипи в училищата и детските градини.*

Мярка 2.4. *Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики.*

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3.

Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование.

Мярка 3.1. *Развитие на капацитета на човешките на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба.*

Мярка 3.2. *Развитие на общински Центрове за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР).*

Мярка 3.3. *Възлагане от страна на общината на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на доставчици на социални услуги.*

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4.

Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование.

Мярка 4.1. *Подобряване достъпността на архитектурната среда в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда.*

Мярка 4.2. *Подобряване на достъпната физическа среда в образователните институции като начин за предоставяне на равен достъп до образование на децата и учениците, чрез изпълнение на нормативно определените елементи на физическата достъпност.*

Мярка 4.3. *Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции.*

Мярка 4.4. *Осигуряване на специализиран транспорт от дома на детето с увреждане до съответната детска градина, училище или център за подкрепа за личностно развитие чрез използване на ресурсите на доставчиците на социални услуги*

Мярка 4.5. *Организиране на необходимите улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.*

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5.

Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Мярка 5.1. *Взаимодействие с родителите.*

Мярка 5.2. *Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със специални образователни потребности.*

Мярка 5.3. *Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби.*

Мярка 5.4. *Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие.*

Мярка 5.5. *Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище и обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици.*

Мярка 5.6. *Междуйнституционално сътрудничество и координация.*

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 6.

Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на обществената информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование.

Мярка 6.1. *Дейности за осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование.*

Мярка 6.2. *Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампания, партньорски проекти.*

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 7.

Взаимодействие и сътрудничество с неформални сдружения и организации в областта на науката, спорта, изкуствата, екологията и патриотичното възпитание, висши учебни заведения, образователни институции и спортни организации при реализиране на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

Мярка 7.1. *Дейности за осъществяване на взаимодействието и сътрудничеството с неформални сдружения и организации в областта на науката, спорта, изкуствата, екологията и патриотичното възпитание, висши учебни заведения,*

образователни институции и спортни организации при реализиране на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

Мярка 7.2. *Подготовка на съвместни проекти за участие на академичната общност на ШУ „Епископ Константин Преславски“ в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.*

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

С оглед измерване напредъка по изпълнението на настоящата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Шумен (2017-2019) е изградена система от индикатори към всяка специфична цел във всяко приоритетно направление.

Мониторинг на индикаторите и събиране на информация за тях ще се извършва в края на периода на действие на Стратегията.

Постигането на приоритетите и мерките на Общинската стратегия за подкрепа за личностното развитие ще се следи чрез следните индикатори:

- Брой нововъзникнали/ преобразувани институции;
- Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците;
- Брой деца/ученици със СОП, на които е предоставена допълнителна подкрепа;
- Брой педагогически специалисти, участвали в обучения за развитие на професионалните компетенции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой институции с подобрение на материалната база – нови елементи, достъпна архитектурна и физическа среда, разкрити кабинети и др.;
- Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници, психолози, логопеди и др. специалисти;
- Брой дейности в училищата и детските градини за ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Брой педагогически и психологически консултации за преодоляване на трудности в обучението, процеса на учене и комуникацията в учебна среда, включително брой срещи с родители;
- Брой училища и детски градини с подобро информационно и библиотечно обслужване;
- Брой училища с обновени компютърни кабинети и учебно-техническото оборудване;
- Брой инициативи в областта на здравното образование и здравословен начин на живот;
- Брой училища и детски градини с организирани занимания по интереси и брой включени деца;
- Брой деца и ученици включени в обучителни, творчески, възпитателни, спортни и туристически дейности през ваканциите;
- Брой разработени индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми за ученици със СОП;

- Брой случаи, в които е имало прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;
- Брой награди – първо, второ и трето място на общински, областни, национални и международни конкурси, олимпиади, състезания, турнири и др.;
- Брой отпуснати стипендии и еднократно финансово и материално стимулиране;
- Брой проведени кампании и дейности по превенция употребата на наркотични вещества;
- Брой инициативи в областта на науката, изкуствата и спорта на ниво детска градина/училище, община, област;
- Брой обучения и занимания за деца и ученици, свързани с гражданското и здравното образование, доброволчество, придобиване на умения за лидерство и др.
- Брой дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование, професия и работа;
- Брой проведени обучения, ориентирани към работата в подкрепа за личностното развитие на децата и учениците;
- Брой проведени форуми в областта на подкрепата за личностното развитие на децата и учениците – на общинско и областно ниво.

VI. ФИНАНСОВ РЕСУРС

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Шумен (2017-2019) има условна финансова рамка, тъй като няма да управлява пряко ресурси. Тя очертава единствено основните източници на финансиране:

- Общински бюджет;
- Делегирани бюджети на училищата;
- Бюджети на Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на здравеопазването, Министерство на младежта и спорта;
- Фондове на ЕС – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и други;
- Частно финансиране, дарения.

VII. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

За да се осигури ефективност на дейностите за отразяване на степента на активност на заинтересованите страни, на интернет страниците на Община Шумен, ще се публикува информация, отразяваща изпълнението на стратегията.

Важно условие за ефективното реализиране на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Шумен (2017-2019) е политиката за предоставянето на информация чрез:

-Информирание на обществеността и всички заинтересовани страни за разработването, приемането и изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Шумен (2017-2019), чрез организиране на брифинги и публикации и работни срещи;

-Популяризиране на структурите, ангажирани с изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Шумен (2017-2019) на територията на община Шумен и дейността им за постигане на целите на стратегията;

-Популяризиране на резултатите от изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Шумен (2017-2019).

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Включването на подкрепата за личностно развитие като нов компонент в закона отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи, обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки.

Подкрепата извежда на преден план динамичният аспект на обучителните отношения между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване.

Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в детската градина и в училище, през овластяване на образователните институции и на тяхното лидерство, през превръщането на детската градина и училището в общност от професионалисти, които имат и знанията и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече с участието на самите деца.

Качественото образование предполага непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна социална реализация. От една страна, образованието трябва да позволи да се развие заложеното у всяко дете. То трябва да насърчава проявлението и максималното развитие на способностите на детето, както в процеса на обучение (натрупване на знания и формиране на умения), така и в процеса на възпитание (развитие на личността). От друга страна, системата на предучилищното и училищното образование трябва да създава условия за добра социална реализация, както в професионален, така и в личностен план. Детето трябва да може да реализира в максимална степен своите житейски планове, като зачита правилата и не накърнява правото на другите да реализират своите житейски планове.

Равният достъп до качествено образование означава осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За целта трябва да се осигури възможността децата и учениците да посещават училища и детски градини със съвременна материално-техническа база и с квалифицирани учители, където те да получават образование, съответстващо на потребностите на съвременния живот.